

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2. gold., za četrt leta 1 gold.; po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 20. januarija 1875.

Obseg: Razglas čebelarjem. — Katera je boljša — Lanceva ali Umratova mlatilnica? — Krompirjev žužek, slivni rivčekar in pa krvava uš. (Dalje.) — Opomin zaradi nove mere in vage. — Prav je. — Gostišče (hospic) v gorovji sv. Bernarda. — O potrebi prestrojenja politične uprave in prenaredbe občinske postave. (Konec.) — Ponarejeni bankovci. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas čebelarjem.

C. k. kmetijska družba Kranjska bo po sklepu subvencijskega odbora razdelila zopet panjev in premij v denarju po 20 do 25 gold. učiteljem ljudskih šol in pa manj premožnim pa marljivim kmetom čebelorejcem.

Kdor želi deležen biti te podelitve, naj se oglasi do konca meseca sušca t. l. pri podpisnem odboru, in sicer naj učitelji svoji prošnji priložijo spričalo krajnega šolskega sveta, da se res pridno pečajo s čebelorejo v Dzirzonovih panjovih in šolsko mladino podučujejo o čebeloreji; to spričalo naj dadó potrditi tudi predstojniku dotične kmetijske podružnice; — kmetje naj priložijo svoji prošnji spričalo župana, ki ga potrdi predstojnik podružnice kmetijske, da so pridni čebelorejci, da imajo že panjove po novi napravi in da je čebeloreje v njihovi okolici veliko, ki bi se dala po novih panjovih še povzdigniti. Kdor poleg tega več panjev ima, on ima prednost za premijo.

Na prošnje, katere niso podprte z imenovanima spričalom, se ne bode oziralo.

Centralni odbor družbe kmetijske
v Ljubljani 12. januarija 1875.

Krompirjev žužek, slivni rivčekar in pa krvava uš.

Tri nove nadloge, katere iz severne Amerike
žugajo kmetijstvu našemu.

(Dalje.)

3. Krvava uš.

Tretji nevarni mrčes, enak trtni uši je krvava uš (Schizoneura, ali Aphis, lanigera), ki ima od tega svoje ime, ker če jo zmečkaš, dá krvav sok od sebe. Ona je tudi iz severne Amerike konec poprejšnjega stoletja v Evropo se preselila, najprej v Škocijo; na Nemškem jo poznajo že 40 let; v Avstriji dozda še ni znana.

Krvava uš je blizo 2 milimetra velika, in rumenkaste, včasih tudi rujave barve. Posebno se iz tega spozná, da po hrbtu ima bele, bombažu enake, iz voščenih nitek obstoječe spuščaje, ki so večkrat 3 do 4krat

dalji kakor život njen. Pomnožuje se pa ta krvava uš tako silno, kakor je navada to pri vseh plemennih krvavih uših. Ona (babica) zleže v jeseni 30—40 jajčic, iz katerih spomlad pride prvi zarod, po katerih se vsacih 14—20 dni zaredi drugi zarod; one rodijo živo mladino, ki prvi čas svojega življenja biva v gori imenovanih bombažastih spuščajih, ki se večkrat odtrgajo in po vetru daleč krog in krog raznesó. V jeseni se prikažejo oni in one kot popolnoma izrejeni kriljati žužki.

Krvava uš se redi od soka jablan, zato navrtla mlade njezne vejice jablani; kjer je vejica navrtana bila, se naredi rak, kateri se čez celo drevo razširi, ako ni hitre pomoči, potem pa celo drevo konec vzame. Po tem načinu so v Normandiji jablane na prostoru čez 10 kvadratnih milj popolnoma pokončane bile. Ravno tako je grozno škodo ta uš naredila na Angleškem, v Renskih pokrajinah in v novejšem času na Virtemberskem.

Že od daleč se poznajo drevesa, v katera se je ta krvava uš vrinila, kajti ona kažejo rakove izrastke in neko posebno bolehanje v vsem. Pri natančni preiskavi se vidi na spodnjih stranéh mladih vejic bombažasta, belkasta prevleka, ki nekoliko na višnjevo barvo cika, katera izvira iz gori imenovanih voščenih spuščajev. Žival ta sedi v velicih trumah skupaj, ki obstojé iz babic brez kril in velike množine mladih.

Kedar se je krvava uš zaplodila na kakošnem vrtu, ni skoro mogoče je več zatreti. Zato je treba paziti, da se ta mrčes kar brž iz začetka zasledi in vse stori, da se popolnoma pokonča. Zbor Virtemberskih vino- in sadjerejcev v Schorndorfu 21. septembra l. l. je v tej zadevi nasvetoval to-le:

Najbolje sredstvo za pokončanje krvave uši je krtača, ko se začne razširjati po njem. Če je uš posedla vejice za $\frac{1}{2}$ do 1 metra na dolgosti z belimi lisami, treba je odrezati take veje in jih sežgati. S škarijami na kol privezanimi se dadó tudi najvišje vejice odrezati.

Vsacih 14 dni potem je treba tako drevo na tanko ogledati, ali ni nove zalege na njem, če gospodar tega ne stori, je vse drugo potem prepozno. Strohnena skorja drevesa se mora odstrgati, rane njegove skrbno zamazati, in da nova gnjezda krvave uši se ne napravijo zopet na drevesu, treba deblo njegovo in veje z apnico pobeliti.

Da pa uši, ki pri korenini drevesa in v zemlji tičijo, ne morejo zlesti na drevo, treba je v začetku spomladi okoli debla ovezati trak, ki je namazan s katro-
nom. Prav dobro potrdilo se je tudi to, da se jeseni